Filmi gösterilmekte olan
CÜCELER ve DEVLER
Memleketinde
GÜLLİVERİN SEYAHATLERİ
Resimli, ciltli, fevkalâde eğlenceli
bir seyahat kitabı. Fiati 75 kuruş
Tevzi yeri: AKŞAM Matbaası

AKŞAM

SARAY LOKANTASI
Sahibi: MUSTAFA NEZİH
Saray Yemekleri Türk Aşçılığının bütün dünyaca tanınmış olan şöhretini tebarüz ettirmektedir.
ÇOK ÇEŞİTLİ ve PEK TAZE BALIKLAR Karaköyde Bebek Tramvay durağında ve Bay Artinin AB. Lokantası yanında No. (31). Tel: 49005

Sene 24 — No. 8327 — Fiatı her yerde 5 kuruş | CUMA 26 Kânunuevvel 1941 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Noel baba bir sürü göz yaşı getirdi

Hiristiyanlık âlemi yasla ve acıyla dolu bir Noel geçirdi. Dün bütün radyolar, harp haberlerini ve politika propagandalarını bir tarafa bırakarak çanlar, dualar, umdurucu yahut avutucu güzel sözler dinlettiler.

Noel, hiristiyanlar için gerçekten hüzünlü oldu. Dünyanın dört köşesinde, o gece, aziz ölülerine Tanrıdan bağış dileyenlerin sayısı, sağlığına şükredenlerden elbette daha çoktu. Aile sofralarında boş kalan yerler karşısında sessiz gözyaşı dökenlerin büyük kaygısı, gelecek yıl daha eksik kalmamaktı.

İsa, temeli merhamete, insanlar arasında kardeşliğe dayanan bir din kurmuştur. Ona inananlar, kendisini bu uğurda kurban ettiğini söylerler. Tokata tokatla karşı koymamak, suçluyu affetmek, kimsenin malına el uzatmamak, yoksula varını yoğunu vermek, Hazreti İsanın, ümmetine öğrettiği başlıca mukaddes ahlâk destekleridir.

Ne elem verici manzaradır ki İsa sözüne inan getirmiş kalabalıklar, mesihin dünyaya barış ve sevgi getirdiği geceyi onun dediklerinin ve istediklerinin tam tersini yapmaktan doğan derin acılar içinde geçirdiler. Yenilen ve yenmek istiyenler, ezenler ve ezilenler, o değişmiyen, hepsi için bir tanrı kaynağından güç ve başarı dilediler.

Hiç şüphe yok ki din inancının insanları birleştirdiği devirlerden uzağız. Hiristiyan olmak, Noel gecesini, aynı sevgi havası içinde İsanın resmi karşısında iki büklüm geçirmek, insanlar arasında artık birlik yaratamıyor. Milliyet duygusu, din ülküsünü cemiyet hayatından silip insan yüreğinin bir köşesinde çelimsiz bıraktı. Orta Çağda olduğu gibi, hiristiyanlık âleminin, Papanın bir sözile, haç işaretini müşterek bayrak yapması bir daha görülemez.

Noel münasebetile, dünkü gazetelerde en az merakla okunan satırlar şüphe yok ki İsanın yeryüzünde vekili Papanın sözleri olmuştur. Şimdi Hitlerin, Churchillin yahut Rooseveltin dedikleri hiristyanlara daha çok can korkusu yahut gönül açıklığı veriyor.

Eskiden harplerde bu gece hürmetine çarpışma iğreti olarak durur, iki taraf, siperlerde birkaç saat için olsun duygusunu ve düşüncesini ölümden başka şeylere verir, Noeli kutlamak fırsatını bulurdu. Topyekûn harp, bütün çirkinlikler içinde insanlığın arta kalmış, kısa süren bu asillik huyunu da körletmişe benziyor. Bu yıl, Noelde akınlar da kesilmedi.

İnsanlık, sonsuz bir karanlığa dalmıştır. Onu kurtaracak aydınlık, dinlerin «Birbirinizi seviniz» öğüdünden daha etkili, karşılıklı menfaatlerin tam denk düzenine dayanan yeni ahlâktan doğacaktır. Tek ümit, eşi görülmemiş bu kasırgadan sonra böyle bir güneşin çıkmasıdır.

Necmeddin Sadak

Talebe yurdları

Ankara 25 (Telefonla) — İstanbulda kurulması kararlaştırılan talebe yurtları hakkındaki hazırlıkların biran evvel bitirilmesi için hararetle çalışılmaktadır. Talim taburu binası, boşaltılması tamamlanır tamamlanmaz, yurd olarak kullanılacak ve bu binanın bazı ufak tefek tamiratı derhal yapılacaktır.

Bingazi'yi Ingilizler, Hong Kong'u Japonlar aldı

Hong - Kongda saat 19,30 da muhasamat tatil edildi

Kahire 25 (A.A.) — İngiliz tebliği, Bingazinin bugün İmparatorluk kuvvetleri tarafından işgal edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Londra 25 (A.A.) — Reuter ajansı Tokyodan öğreniyor: Japon umumî karargâhı, bugün Hong - Kong'un alındığını bildirmiştir. İngiliz garnizonunun saat 17 de teslim olmasını müteakip saat 17,30 da muhasamatın tatili emrini vermiştir.

İngiliz Orta Şark kumandanının mesajı

Kahire 25 (A.A.) — Ortaşark Başkumandanı general Auchinleck, Noel münasebetile kıtalara hitaben yazdığ. kısa bir mesajda diyor ki: Almanları ne kadar çabuk ezersek, biribirimize hakikaten sevincli bir Noel ve hakikaten mesut bir yeni seneyi o kadar çabuk temenni edebiliriz. O halde, ileri....

Vaşington'da görüşmeler devam ediyor

Müttefik kuvvetlerinin evvelâ Almanyayı mı, yoksa Japonyayı mı, hedef tutacağı tedkik ediliyor

Vaşington 25 (A.A.) — Reuter: İngiliz - Amerikan konferansı bellibaşlı iki mesele ile meşgul görünmektedir:

1 — Hitler tarafından yeni bir cephenin açılması veya yeni bir sefere başlanması ihtimali, harp sahası vazifesini görmesi daha muhtemel telâkki edilen sahaya göre, münasip malzemenin tevziini icap ettirecektir.

2 — Bu harbin sevk ve idaresinde başlıca alâkadar tarafların, yani Birleşik Amerika, Büyük Britanya Rusya ve Çinin en büyük gayreti evvelâ Hitler'i mağlûp etmeğe mi matuf olması lâzım geleceğini, yani önce Rusya ve Ortaşark cephelerile meşgul olup Pasifikteki Japon faaliyetlerini ikinci dereceye mi bırakmak icap edeceğini kararlaştırmak lâzımdır.

Amerikan mahfilleri, Pasifikte Amerika yarım küresinin hayatî ehemmiyeti haiz müdafaa noktalarına karşı acele bir tehdit mevcut olmadığı mütalâasındadırlar.

Bazı mahfillerde mevcut olan kanaate göre, son zafer için hayatî değilse bile ehemmiyetli bir nokta teşkil eden Singapurun müdafaası, ancak müttefiklerin tekmil hava, kara ve deniz kuvvetlerinin elbirliği sayesinde temin edilebilecektir. Singapurun müdafaası için şimdilik azamî gayret sarfedilmesi hususunda hiç değilse bahriyeliler arasında fikir birliği mevcut görünmektedir. Muhtelif cepheler, geçen harpte mareşal Foch'a tevdi edilen Başkumandanlığa benzer bir kumandanlık ihdasını mümkün kılamıyacak derecede biribirinden fazla uzak olduğuna göre, her bölgeye bir kumandan ayrılması icap ettiği mütalâa olunuyor.

B. Churchill bugün bir nutuk söyliyecek

Vaşington 25 (A.A.) — B. Churchill yarın (bugün) âyan meclisinde bir nutuk söyliyecektir. Bu toplantıda kabine âzası, yüksek devlet memurları bulunacaktır. Mebuslar da nutku dinleyeceklerdir.

Ekmek dağıtma yerleri açılacak

Fırınlar devletin sıkı kontorlu altında bulunacaktır. Evlere aid böreklerin pişirilmesinin yasak edilmesi düşünülüyor

Ankara 25 (Telefonla) — Dün de bildirdiğim gibi, ekmek satışının ay başından itibaren karne usulüne bağlanması hakkında henüz bir karar verilmiş değildir. Esasen ekmeğin karne ile satışı yeni bir teşkilât meselesidir. Ticaret Vekâleti şimdiye kadar böyle bir teşkilât kurmamış, fakat hazırlıklarına başlanmıştır.

Haber aldığıma göre karneler, bir tecrübe olmak üzere şimdilik, birer aylık olacaktır. Bunlar, her günü birer yaprak halinde zımbalı karnelerdir. Ekmek almağa giden kimse karnesinden bir yaprağını koparıp verecek ve ekmeğini alacaktır. Ekmek, sabah ve akşam olmak üzere günde iki defa dağılacaktır.

Bütün fırınlar Devletin sıkı bir kontrolü altında bulundurulacaktır. Fırın bulunmıyan yerlerde hükûmet tarafından dağıtma yerleri açılacaktır. Her ekmek dağıtma yerinde memurlar bulunacaktır. Halka faydalı olacağı düşünülerek, eskiden olduğu gibi, mahalle mümessillikleri vücude getirileceği de söylenmektedir.

Aileler tarafından hazırlanmış olan böreklerin her hangi bir suiistimale sebep olmaması için fırınlarda pişirtilmesinin yasak edilmesi düşünülmektedir.

Türk - Alman ticaret anlaşması

Muahedenin tatbikatına geçilmesi etrafındaki görüşmeler sonunda bir prensip anlaşmasına varıldı

Ankara 25 (Telefonla) — Almanya ile imza edilmiş olan ticaret muahedesinin tatbikatına geçilmek üzere Almanya ile yapılan görüşmeler sona ermiş ve bir prensip anlaşmasına varılmıştır. Bu anlaşmaya nazaran Almanlara vereceğimiz maddelerin fiatleri, ticaret muahedesinin imza edildiği zamanki piyasa fiatleri üzerinden hesap edilecek ve bu müstakar fiat, mübadele devam ettiği müddetçe değiştirilmiyecektir.

Keza Almanlar da bize verecekleri mamul maddelerle ilâç ve her nevi malzeme fiatlerini ayni hadde muhafaza edeceklerdir. Bu prensip anlaşması üzerine alâkalı Vekâletler ihtiyaçları olan malzeme, yedek aksam ve saire listelerini hazırlamağa başlamışlardır.

Haber verildiğine göre, ilk listeler bugünlerde Almanlara tevdi edilecek ve Trakyadaki köprülerin inşası işi biter bitmez her iki taraf da süratle mübadeleye başlayacaktır.

Amerikanın Wake üssü

Burada 400 asker, 12 tayyare, 18 top varmış!

Vaşington 25 (A.A.) — Wake adası garnizonunda 400 den az bahriye silâhendazı bulunduğu, bunların şiddetli Japon hücumlarına 14 gün mukavemet ettikleri resmen bildiriliyor. Garnizonda 12 savaş tayyaresi, beheri 5 pusluk 6 top, 3 pusluk 12 tayyare karşıkoyma topu ve 30 tane tayyare karşıkoyma mitralyözü vardı.

Çarpışmalar esnasında bu kuvvetler, 3 Japon torpido muhribi ile bir hafif kruvazörü batırmağa muvaffak olmuşlardır.

Mareşal Petain'in istifası şayiası doğru değil

Buenos Aires 25 (A.A.) — Fransa elçisi, Hariciye Nazırlığına, mareşal Petain'in istifası ve işgal altında bulunmıyan bölgenin Alman kıtaları tarafından işgal edildiği hakkındaki haberleri tekzip eden bir nota vermiştir.

Garbî Trakyada sel

Sofya 25 (A.A.) — Sel halinde yağan yağmurlarla karışık şiddetli bir fırtına Trakyanın Ege bölgesinde zararlar husule getirmiştir. Nehirlerin bilhassa Mesta'nın suları taşmıştır. Halk bir çok köyleri boşaltmıştır.

SİNGAPUR KORSANLARI

Yüz sene önce Japonyanın iç yüzünü gösteren tarihî roman

Yazan: **İskender F. Sertelli**

Yakında **AKŞAM** sütunlarında okuyacaksınız.

Millî korunma kanunu

Diğer bazı maddeler de yılbaşından sonra değiştirilecek

Ankara 25 (Telefonla) — Milli korunma kanununun değiştirilen 14, 55 ve 65 inci maddelerinden sonra diğer bazı maddelerin de değiştirilmesi hakkındaki kanun projesi Yılbaşından sonra Meclise verilecektir. Bu değişmelerin çok önemli olacağı anlaşılıyor.

Başvekil İran büyük elçisini kabul etti

Ankara 25 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam, bugün saat 11 de İran Büyük Elçisi Sebak Bodi'yi Başvekâlette kabul buyurmuştur.

Meclisin Bayram tatili

Ankara 25 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi ruznamesindeki maddeleri bitirebilmek ve bayram tatili için karar verebilmek üzere yarın (bugün) saat 14 de toplanacaktır. Bayram tatili ikinciKânunda sona erecektir.

Vekiller heyeti toplandı

Ankara 25 (A.A.) — İcra Vekilleri heyeti bugün saat 15 de Başvekil Dr. B. Refik Saydam'ın başkanlığında mutad toplantısını yapmıştır.

Dikkatler:

İşçilerin uğradıkları kazalar

İstatistiklere göre, memleketimizde 1937 yılı 4600 iş kazasına karşılık, 1940 da yedi bin dört yüz seksen işçi kazası olmuştur. Dört yıldaki artış büyüktür. Fakat buna şaşmamalıdır. İş hayatı genişledikçe, makine arttıkça kaza da çoğalacaktır.

Ancak işçi kazalarını düşünmek, mecburî işçi sigortası usulünü koymak zamanı geldiği anlaşılıyor.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Ingilizler Trablusa'da yürüyecekler

Londra, Rommel'in zırhlı kuvvetlerine mahvolmuş gözile bakıyor

Londra 26 (A.A.) — B.B.C.: Bingazinin işgali, Libya harbinin mühim bir dönüm noktasıdır. İtalyanlardan temizlenecek birkaç nokta müstesna, bütün Sirenaik bölgesi İngilizlerin eline geçmiştir. Libyadaki Alman zırhlı kuvvetlerine mahvedilmiş gözüyle bakılabilir. Kurtulabilen küçük bir kuvvet, Trablusgarbe doğru kaçmağa uğraşmaktadır.

Mısır üzerinden tehlike kalkmıştır. Bu cephedeki İngiliz kuvvetleri yakında başka harp cephelerinde kullanılabileceklerdir.

Bingazi, düşmanın yaptığı tahribattan ve hava bombardımanlarından pek çok zarar görmüştür. Bununla beraber. bu hasarat süratle tamir edilecektir.

Düşman kuvvetleri, Sirte körfezinin yanından ve çölün ortasından geçen bir yolu takip ederek ricate uğraşıyor. Bingazinin şimali şarkisinde sahilde, bir İtalyan kuvveti. İngilizler tarafından sarılmışlardır. İngiliz kuvvetlerinin Rommel kuvvetlerini takiben ilerilemesi bekleniyor. İngiliz tayyareleri düşmanı mütemadiyen bombalıyorlar.

Sivastopola hücum püskürtüldü

Londraya göre Almanlar 70,000 zayiat vermişler

Londra 26 (A.A.) — B.B.C.: Moskavadan bildirildiğine göre Rus cephesinde çekilmekte olan Almanların takibi ve Tula cephesinde Rus mukabil taarruzu şiddetle devam ediyor. Garbe çekilen Alman piyade tümetleri ağır zayiata uğramışlardır.

Sivastopolda Alman taarruzları püskürtülmüştür. Almanlar Sivastopolda altı günde 70,000 zayiata uğramışlardır.

Kızıl Yıldız gazetesine göre bir Alman piyade fırkası 36 saatte 8 defa hücume geçmiş, her defasında da püskürtülmüştür.

Leningrad cephesinde de naziler ricate icbar ediliyorlar.

Moskova 25 (A.A.) — Sovyet gece tebliği: 25 ilkkânunda kıtalarımız bütün cephelerde düşmanla çarpışmışlardır. Garp «Kalinine» ve cenubu garbi cephelerinin bazı kesimlerinde kıtalarımız düşmanla şiddetle çarpıştıktan sonra ileri hareketlerine devam ederek bu sabah bazı mahalleri işgal etmişlerdir.

24 ilkkânunda 24 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Biz 11 tayyare kaybettik.

Manila üzerine hareket başladı

Japonlar beş istikametten adanın merkezine doğru yürüyorlar

Londra 26 (A.A.) — B.B.C.: Amerikan resmi tebliğine göre Filipin'de şiddetli muharebeler devam etmektedir. Japonlar dün de Luzon adasının iki noktasına asker çıkarmışlar ve beş noktadan Manilâ üzerine yürümeğe başlamışlardır.

Dün Filipin adaları civarında zırhlı ve diğer harp gemilerinin kuvvetli himayesinde 100 ve Lingayen körfezinde 36 Japon nakliye gemisi görülmüştür.

Bir Hollanda denizaltısı, bir Japon muhribini torpillemiş, atılan dip bombalarından kurtulmuştur.

Vichy 26 (A.A.) — O.F.İ.:Formoza kanalını kontrol eden Hong-Kongun teslimi Japon sağ cenahını tehlikeden kurtarmıştır. Luzon adası da işgal edilince, Japon sol cenahı da tehdiden kurtaracaktır. Japonlar, Luzon adasına yeniden kuvvet çıkarmışlardır.

Hong Kong nasıl teslim oldu?

Londra 26 (A.A.) — B.B.C.: Hong - Kong 17 gün süren kahramanca bir mukavemetten sonra teslim olmuştur. Şehrin teslimi, askeri ve bahri komutanların valiye, artık her hangi mukavemetin lüzumsuz olduğunu bildirmeleri üzerine yapılmıştır. Düşman, ayni zamanda şehrin su borularını tahrip etmiş ve şehri susuz bırakmıştı.

Malaya'ya yeni ihraç hareketi

Vichy 26 (A.A.) — O.F.İ.: Japonlar, Malaya yarımadasına yeni bri ihraç hareketi yapmışlardır. İhracın yapıldığı yer bildirilmemiştir. Harekât hakkında yeni malûmat yoktur.

Londra 26 (A.A.) — B.B.C.: Malayada İngiliz kuvvetleri, düşmanın mükerrer hücumlarına kahramanca mukavemet ediyorlar.

Vaşington konferansı

Londra 26 (A.A.) — B. B. C.: B. Churchill ve B. Roosevelt noel gününü müzakere ile geçirmişlerdir. Kanada, Yeni Zelanda, Cenubi Afrika ve Avustralya dominyonları başvekilleri müzakerelere iştirâk için Vaşingtona gidiyorlar.

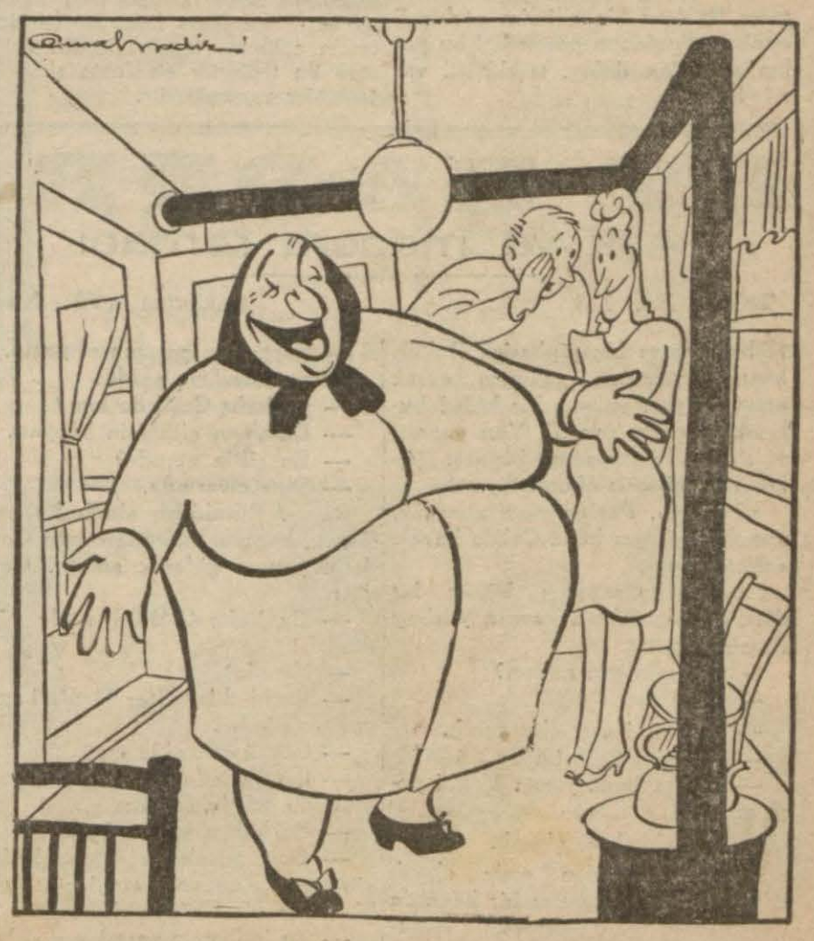

Kaynana — Maşallah eviniz pek ferah, pek rahat, pek geniş çocuklar!...

Damat — Annen gene tramvayla gelmiş galiba!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Dün gece Doğu cephesinde muharebe faaliyeti kesif olmuştur. Cephenin merkez kesiminde Sovyet taarruzlarına karşı yapılan müdafaalar esnasında kolordularımızdan birine mensup kuvvetler Sovyetlerin 21 zırhlı arabasını tahrip etmişlerdir. Savaş, Stuka ve avcı tayyarelerimiz cephenin merkez ve cenup kesimlerinde düşman asker topluluklarını dağıtmışlar ve her sınıfa mensup düşman kollarına taarruz etmişlerdir. Tikvin doğusunda ve Murmansk demiryolu üzerinde birçok Rus taşıt katarları hava kuvvetlerimizin taarruzlarile ağır surete hasara uğramıştır.

Deniz harp kuvvetlerimizin uzun menzilli topları dün gece Douvre açıklarında bir düşman kafilesini topa tutmuşlardır.

Afrika şimalinde kuvvetlerimizin hareketleri metod dahilinde devam etmektedir. Alman savaş tayyareleri Sirenaik'te İngiliz motörlü arabaları toplantılarına taarruz etmiş ve bir hava meydanında bulunan tayyarelere tam isabetler kaydetmiştir. Libya kıyılarında bir düşman muhribi bir Alman denizaltısı tarafından batırılmıştır.

Alman savaş tayyareleri avcıların himayesinde Malta adasında Valeta limanı tesislerini gündüzün bombardıman etmişlerdir.

İngiliz hava kuvvetleri 17/23 ilkkânun zarfında 19 u Akdenizde ve Afrika şimalinde olmak üzere 24 tayyare kaybetmişlerdir.

Almanya ayni müddet zarfında İngiltereye karşı yapılan hava akınlarında yalnız 16 tayyare kaybetmiştir.

İngiliz kralı

Noel münasebetile radyoda bir nutuk söyledi

Londra 25 (A.A.) — İngiltere kralı, bugün Noel dolayısile, İngiliz milletine bir söylevde bulunmuş, harp sahasının durmadan genişlediğini işaretle vahim ve tarihi biran yaşandığını söyledikten sonra demiştir ki:

«Fakat harp büyüdükçe davamızın büyüklüğü hakkındaki imanımız ve emniyetimiz de kuvvetlenmektedir. Cesur olunuz. Yeni yılın eşiğini yüksek kalble aşınız. Son zafer gününe kadar gereken kuvvetin sizlere verileceğine katiyen emin olarak cesur kalınız. Önümüzdeki ufuk henüz karanlık ve tehlikelerle dolu olmakla beraber yolumuzu gösterecek yıldızlar da vardır. Bu yolu, Tanrının inayetile yürüyeceğiz. Bu yıldızları ışık parlayıncıya kadar, karanlıklar dağılıncıya kadar takip edeceğiz.»

Belediye bankasının askerlerimize hediyesi

Ankara 25 (A.A.) — Kızılay Yardımsevenler cemiyetleri müşterek komitesinden:

Kahraman erlerimize kış hediyeleri tedariki için komitemize Belediyeler Bankası bin elli lira teberrü etmiştir. Bankanın gösterdiği bu yakın alâkadan dolay. teşekkürü vazife biliriz.

Filipin'de Japonlar ilerliyorlar

Japon tebliğine göre vaziyet süratle Japonlar lehine beliriyor

Tokio 25 (A.A.) — (Resmidir): Japon ordu birlikleri, deniz topçusunun himayesi altında 24 ilkkânun günü şafak vakti Luzon adasının doğu sahilinde karaya çıkmışlardır. Durum, süratle Japon kıtaları lehine belirmektedir.

Tokio 25 (A.A.) — Lingayen körfezinde karaya çıkan Japon kıtaları, cenup istikametinde ilerlemeğe devam ediyorlar.

Vaşington 25 (A.A.) — Uzak Şark Amerikan kuvvetlerinin dün akşam Vaşingtonda neşredilen bir tebliği, Japon kıtalarının dün Luzon adasında yeniden iki noktada daha karaya çıktıklarını bildirmektedir.

Bu kuvvetlerin miktarı, henüz tesbit edilmemiştir. Lingayen körfezi yakınında şiddetli muharebeler cereyan etmekte ve istilânın başlıca tazyiki burada vukubulmaktadır.

Vaşington 25 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin tebliği: Filipinler. Luzonun bütün mühim cephelerinde muharebeler şiddetle devam etmektedir. Amerikan ve Filipin kıtalarının mukabil taarruzları bilhassa Manillanın cenubu şarkisinde Antinonant civarında mevzii muvaffakiyetlerle neticelenmiştir.

Nevyork 25 (A.A.) — Filipinlerde Lingayen cephesinde Japon piyade kuvvetleri ve tankları bugün cenupta başlıca Manillaya doğru ilerleyerek bu şehrin 176 kilometre şimalinde Kinaloan'a varmışlardır.

Nevyork 25 (A.A.) — Singapurdan Amerikan ajanslarına bildiriliyor: İngiliz kuvvetleri, Malezyanın batı sahilinde 65 kilometre genişliğinde ve 32 metre derinliğinde bir cephe tutmakta, fazla mevcutlu bir kuvvetle taarruza geçen Japonlara ağır kayıplar verdirmektedirler.

Ayni ajanslar, Japon müsademe kıtalarının Singapurun 460 kilometre şimalindeki İpoh'da İngiliz hatlarını yarmak için topçu ve mitralyöz ateşlerine karşı boş yere azimle atılmakta olduklarını bildiriyorlar.

Ekmek fiatı

Belediye, 40 paradan fazla ucuzlamasına çalışıyor

Buğdayı koruma vergisinin kaldırılması hakkındaki kanun lâyihasının Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edildiğini yazmıştık.

İstanbul vilâyeti bu hususun resmi şekilde tebliğini beklemektedir. Dün akşam geç vakte kadar vilâyete tebligat yapılmamıştı.

Buğdayı koruma vergisinin kaldırılması ekmek fiatlerinde asgari bir kuruş ucuzluk temin edecektir. İstanbul Belediyesi alınacak diğer bazı tedbirler sayesinde daha fazla bir ucuzluk temin edileceği kanaatindedir. Belediye bu tedbirler etrafında şimdilik tedkikler yapmaktadır.

Harp vaziyeti

Filipin adalarında vaziyet çok vahim

Japonlar Hong Kongu aldılar, Borneo adalarına yeniden kuvvet çıkardılar - İngilizler de Bingazi'ye girdiler

Uzak Şarkta: Filipin adalarında muharebeler katî bir safhaya girmek üzeredir. Japonlar bu adalara yeniden asker çıkarmışlar ve her tarafta üstün kuvvetlerle harekete geçmişlerdir. Bir taraftan da Japon tayyareleri durmadan başlıca merkezleri bombalayorlar. Japonların yaklaşması ve devamlı bombardımanlar üzerine adaların merkezi olan Manilladaki kuvvetlerin ve hükûmet erkânının başka bir yere çekilmesine karar verildiği tahakkuk etmektedir.

Amerikalılar vaziyetin vahim olduğunu kabul ediyorlar. Londra radyosu da vaziyetin çok ciddî olduğunu bildirmiştir.

Dün Uzak Şarktan diğer iki mühim habe: gelmiştir: 1 — Hong - Kong'un sukutu, 2 — Japonların Borneo adasına yeniden asker çıkarmaları. Hong - Kong'da vaziyet son günlerde çok ciddî idi. Müdafilerin kahramanca mukavemetine rağmen Japonlar mütemadiyen ilerliyorlardı. Adada kalan kuvvetler dün öğleden sonra teslim olmuştur.

Borneo adasına gelince, Japonlar burada Saravan mıntakasına evvelce asker çıkarmışlardı. Dün yeniden kıtalar çıkarmışlar ve işgal sahasını genişletmeğe başlamışlardır.

Libyada: Libyada Mihver kuvvetlerinin takibi devam ediyor. İngilizler dün Bingaziye girmişlerdir. Bu mıntakada münhasıran İtalyan kuvvetleri vardır ve bunlarla çarpışmalar olmaktadır.

İngiliz zırhlı kuvvetleri Trablusa doğru çekilmekte olan Alman kuvvetleri ile İtalyan kuvvetlerinin arasını kesmeğe çahşmaktadır. İngiliz tayyareleri de çekilmekte olan kıtaları mütemadiyen bombalamaktadır.

Şark cephesi: Şark cephesinde Ruslar Moskova mıntakasında ve Leningrad cephesinde yeniden şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır. Alman tebliği bütün bu hücumların tardedildiğini bildiriyor. Moskovadan gelen haberler ise Tula cephesinde Sovyet kıtalarının ilerlediğini kaydetmektedir. Alman kıtaları Sivastopola karşı taarruza devam ediyorlar.

Vali Ankaraya gitti

Seyahati üç gün sürecek

Vali ve Belediye Reisi Dr. B. Lûtfi Kırdar dün akşamki trenle şehrimizden Ankaraya hareket etmiştir. Vali ve Belediye Reisi Haydarpaşa garında Belediye ve vilâyet erkânı tarafından teşyi edilmiştir. Öğrendiğimize göre Dr. B. Lûtfi Kırdarın bu seyahati buğdayı koruma vergisinin kaldırılması ve ekmeğin karne usulile tevzii işlerile alâkadardır.

Valinin seyahati üç gün kadar sürecektir.

Çivi, tel ve kalayın satış fiatleri

Yeniden gelen 405 ton çivi, 296 ton galveniz tel. 5 ton kalaya âzami satış hadleri konmuştur. Çivinin perakende kilosu 100, galvenize telin 90-99, kalayın da 433 kuruşa satılacaktır.

Buğday, arpa, yulaf, çavdar, mısır için beyanname verilecek

İstanbul kazalarında müstahsil, mutavassıt, tüccar, ellerinde bulunan buğday, arpa, yulaf, çavdar ve mısır için beyanname verecektir. Beyanname verme mühleti 5 ikincikânun 1942 pazartesi günü akşamına kadardır.

İhtikârla mücadele

3 kişi mahkûm oldu, 3 kişi tevkif edildi

Yerli Mallar pazarından vesika ile aldığı basmaları sokakta fazla fiatle satmak suretile ihtikâr yapmaktan maznun Cemile adında bir kadın yakalanarak adliyeye verilmiş, ikinci ceza mahkemesinde sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir.

Büfeci Boğos fazla fiatle sandviç sattığından, yufkacı Ahmed Kibar yufka ihtikârından, kundura malzemesi satan Sabri malzeme ihtikârından mahkemeye verilmişler, yapılan muhakeme sonunda suçları sabit görüldüğünden yirmi beşer lira para cezası ödemelerine ve dükkânlarının birer hafta kapatılmasına karar verilmiştir.

Mağazasında siyah saten bulunduğu halde ihtikâr maksadile saklayıp satışa çıkarmamaktan maznun Ohanes, çivi ihtikârından maznun nalbur Vasil adliyeye verilmişler, sorguları yapılarak tevkif edilmişlerdir.

Atatürk koşusu

Ankara 25 (A.A.) — 27 ilkkânunda şehrimizde yapılacak olan altıncı Atatürk koşusuna iştirak edecek bölgeler takımlarından Ergani Madeni ve Denizli ekipleri şehrimize gelmişlerdir.

Borneo'ya yeniden asker çıkarıldı

Malezyada hava akınları devam ediyor, vaziyette değişiklik yok

Singapur 25 (A.A.) — Uzakşark İngiliz tebliği şimal batı cephesinde vaziyetin değişmemiş olduğunu bildiriyor. Burada düşman bombardıman tayyarelerinin bazı faaliyetleri görülmüştür. Gelişi güzel yapılan bombardıman neticesinde pek az telefat ve hasar vardır. Malezya batı kesiminde kayda değer bir hâdise yoktur.

Çarşamba günü İngiliz hava kuvvetleri Kuşing açığında (Kuşing Borneo adasında Saravan vilâyetindedir) demirli Japon gemilerine taarruz etmiştir. Bir ticaret gemisine tam isabet olmuştur. Öğleden sonra alınan haberler düşmanın salı gününden itibaren Kuşing'de asker çıkarma hareketi yaptığını bildirmektedir. Salı akşamındanberi Kuşing ile doğrudan doğruya muhabere olmamıştır.

Satye binası davası

Salıpazarındaki Satye binasının Denizbank tarafından satın alınması işinde yolsuzluk yapıldığı iddiasile açılan davaya dün de birinci ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Bundan evvelki celsede mahkemenin, beş senelik imar plânı etrafında münakalât Vekâletinden sorduğu bazı suallere Vekâletten cevap gelmiştir. Ancak, müddeiumumi muavini değiştiğinden evrakın tedkik edilmek üzere iddia makamına verilmesine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Şüpheli bir ölüm

Tekirdağ vilâyetine tâbi Sarayköy kazasında Ali kızı Safiye adında otuz yaşlarında bir kadın gebelik yüzünden hastalanmış ve hastaneye yatırmak üzere İstanbula getirmek istemişlerdir. Yolda tren içinde Safiye fenalaşmış, Bakırköyde trenden indirilerek Doğumevine yatırılmıştır. Fakat biraz sonra Safiye ölmüştür.

Adliye doktoru B. Hikmet Tümer cesedi muayene etmiş, ölümü şüpheli gördüğü gibi, Safiyenin Sarayköyünde hasta olduğu sırada bir ebe tarafından müdahalede bulunulduğu da iddia edilmiştir. Safiyenin ölümünde bu müdahalenin tesiri olup olmadığının tesbiti için otopsi yapılmak üzere cesed morga kaldırılmıştır.

Moda vapuru

Arıza yüzünden Kınalıda demirlemeğe macbur kaldı

Dün 14,30 seferini yapan Moda vapuru şiddetli lodos ve arıza yüzünden Haydarpaşaya yanaşamamış, imdad düdüğü çalmıştır. Suvat vapuru Moda'nın imdadına yetişmişse de bu sırada vapurun Kınalıada yolunu tuttuğunu görmüş ve takip etmiştir. Moda vapuru Kınalıadaya yanaşmış ve yolcularını çıkarmıştır. Diğer yolcuları Suvat vapuru tarafından alınmıştır. Kınalıda demirleyen Moda'nın arızası bugün anlaşılacaktır.

Kısa mülâkatlar

Şam fıstığının ismi yanlıştır

İstanbulu osn günlerde ziyarete gelen Antepli tacirlerden bay Mehmed Hilmi Daî ile bay Kâmil Eralp bana şöyle anlattılar:

— Şehrinizde ve dolayısile bütün Türkiyede Antep fıstığına Şam fıstığı denmesine hayret ve teessüf ediyoruz. Dünyanın bu cins fıstığını çıkaran biricik memleket Antep ve civarındaki kazalardır. Buradan Amerikaya bile tonlarca ihracat yapılır. Hattâ Suriyeye de bu malı bizim memleket gönderir.

— Öyleyse niçin buna Şam fıstığı adı verilmiş?

— Çünkü eskiden bizim ticarî temasta bulunduğumuz merkez Halepti. Şam tüccarları, Osmanlı imparatorluğu dahilinde bizim malları da İstanbula sevkederlerdi. İşte bunun için herkes Antep fıstığını Şam fıstığı sanmış, öyle yanlış bir isim koymuş. Şimdi artk bu değişmelidir. Bunu sayın yurddaşlarımızdan bütün hemşerilerimiz namına dileriz.

Yürük Çelebi

Otobüsler

Yeni bazı seferler açılacak

İstanbul Belediyesinin Taksim - Eminönü otobüs servisini açmaktan şimdilik vazgeçtiğini yazmıştık. Belediye buna mukabil diğer bazı otobüs hatları açmayı düşünmektedir. Bu arada Harbiye ile Topkapı, Yedikule ve Edirnekapı arasında da çok uzun otobüs seferleri ihdas edilmesi düşünülüyor. Bu hususta otobüs sahipleriyle Belediye arasında müzakereler yapılmaktadır.

Belediyenin kanaatine nazaran bu hatlar ihdas edildiği takdirde halkın çok büyük bir ihtiyacına cevap verecek ve tramvaylardaki kalabalığı kısmen önliyebilecektir.

İlkokullar

Dün Başöğretmenler bir toplantı yaptılar

Şehrimizde bulunan resmi ve hususi ilkokul başöğretmenleri dün saat 15 de Eminönü Halkevinde bir toplantı yapmışlardır.

Toplantıya maarif müdür muavini B. Faik Öz riyaset etmiş ve ruznameye geçilmeden evvel maarif müdürü merhum Tevfik Kut'un hâtırasına hürmeten bir dakika ayakta sükût edilmiştir. Başöğretmenlerin dünkü toplantısında ilkokullarda umumi tedris vaziyeti mevzuubahis edilmiş ve talebenin daha iyi yetiştirilmesi için alınacak tedbirler görüşülmüştür.

Toplantıda okulların geçen seneki verimi de görüşülmüş ve bu sene daha fazla randıman alınabilmesi için öğretmen ve başöğretmenlerin daha çok çalışmaları kararlaştırılmıştır.

Hamlet temsilinden çıkan yeni davalar

Hamlet piyesinin temsili etrafında yazılan tenkid yazıları üzerine Şehir Tiyatrosu aktörlerinden Talât Artemel tarafından muharrir Peyami Safa aleyhine açılan hakaret davasına aid evrak asliye birinci ceza mahkemesine verilmiştir. Gelecek ayın üçüncü cumertesi günü bu davaya başlanacaktır.

★ Muharrir Peyami Safa, Hamlet münakaşası esnasında Şehir Tiyatrosu tarafından çıkarılan «Türk Tiyatrosu» mecmuasında kendisine jurnalcılık isnadı suretile hakaret edildiği iddiasile aleyhine dava açmıştı. Peyami Safa, İstanbul Cümhuriyet müddeiumumiliğinin ademi takip kararına itiraz etmişti. İzmit ağır ceza mahkemesi reisliği bu itirazı haklı görerek İstanbul Cümhuriyet müddeiumumiliğinin ademi takip kararını bozmuştur. Yakında İstanbulda ve aid olduğu mahkemede davanın rüyetine başlanacaktır.

Kızıl harp meydanlarında sayısız kurban veren milletler, hazırlıksız bulunmalarının acısını çekiyorlar. Yarının harbine ve sulhüne hizmet etmek için Milli havacılığımızı hazırlamak lâzımdır.

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrika No. 123 Nakleden: (Vâ - Nû)

Kül olmuş ve hiç şüphesiz Rukiye hanım tarafından yakılmış evrak arasında yarı yanmış bir kâğıd bularak Cevdete verdi. Yarı yanmış ve dumandan kararmış kâğıtta, güçlükle şu iki satır okunabiliyordu.

«2 mart... Pariste para alınacak, meselenin intacı hafız Celâle havale edilecek...»

Cevdet, bu satırları büyük bir dikkatle okuduktan sonra yüzbaşı Ragıba uzattı:

— Okuyabiliyor musun?

— Evet...

— Bu, bir ipucu olsa gerek.

— Benim de fikrim bu..

— Acaba bunu yazan Vehbi paşa mı?

— Muhakkak o, olacak.

Maamafih bundan emin olmak için bu kâğıd parçasını bir kenarda duran Rusuhiye de gösterdi. Rüsuhi, yazıya bir göz gezdirdikten sonra:

— Evet, yazı paşanın el yazısı.

Ragıp Rüsuhiye sordu:

— Bu hafız Celâl de kim?

— Dalaman çifliğinin kâhyası.

— Bu çiflik nerede?

— Söke civarında.

Ragıp, Rüsuhiden aldığı bu malûmatı, kapının yanında duran Cevdetin yanına giderek anlattı. Cevdet:

— Bu hafız Celâli ben de gördüm.

— Nerede?

— İstanbulda noter Daniş beyin yazıhanesinde..

— Göreli çok oldu mu?

— On beş gün evvel.

Ragıp tekrar sordu:

— Bu kâhya nasıl adam?

— Onu, ancak bir dakika kadar gördüm. Zannım, emniyete lâyık bir adam olmadığı merkezinde.

— Bu intibaınız nereden doğdu?

— Vallahi elimde katî bir delil yoktur. Bu, alelâde bir intibadan ibarettir. Belki de aldanmışımdır.

— Bu kâğıda ehemmiyet mi veriyorsunuz?

— Çok büyük bir ehemmiyet atfediyorum. Bu hususta daha ziyade emniyet peyda etmek için Dalaman çifliğine gidip bu hafızı görmemiz, iskandil etmemiz, icap eder.

— Niçin?

— Kendisi ile konuşmak ve icap ederse para ile ikna ederek bu muammayı aydınlatmağa yarayacak bazı ipuclarını bize vermek için.

Emekli Ragıb biraz düşündükten sonra:

— Hakkınız var, Cevdet bey, dedi.

Cevdet, yanık evrak arasında bu kâğıt parçasını kemali itina ile dörde katlıyarak cüzdanına yerleştirdi. Cevdet ile, Ragıb arasında bu muhavere, odanın bir kenarında, Rüsuhinin iştitemiyeceği bir yerde cereyan ediyordu. Cevdet, kâğıtı cüzdanına yerleştirdikten sonra Ragıba dönerek:

— Zavallı Rüsuhiyi, boş yere ümitlere düşürmemek için şüphelerimizi, kendisine çıtlatmasak çok iyi olur.

Ragıb:

— Çok doğru düşünüyorsunuz.

Ve sonra köşede dalgın duran ve etrafında olup bitenlerden habersiz bulunan Rüsuhiye dönerek:

— Haydi, azizim, boş yere odayı araştırıp duruyoruz. Bize ipucu olabilecek hiç birşey bulamadık. Nafile yorulduk, dedi ve Rüsuhinin koluna girerek arkadaşlarile beraber, Kadri kâhyanın hanı yolunu tuttular.

Dört arkadaş Kadri kâhyanın hanında akşam yemeğini yediler. Hepsi de neşeli görünüyorlardı. Konuşmalar Vehbi paşanın yeğeni Perihan hanımla iki kızının hiç bir iz bırakmadan ortadan kaybolmaları meselesi etrafında cereyan ediyordu. Cevdet, bir aralık masa etrafında toplanmış olan çiflik halkına dönerek sordu:

— İçinizde, kâhya Hafız Celâli tanıyan var mı?

Lâtif çavuş atılarak sordu:

— Dalaman çilfliğinin kâhyasını mı soruyorsunuz?

— Evet!

— Ben tanıyorum.

Bu muhavereyi sessiz sessiz dinleyen Rüsuhi, Cevdete dönerek sordu:

— Bu sual neden icabetti?

— Şöyle aklıma geldi de sordum. Yoksa Hafız Celâle ehemmiyet verdiğim yok.

Lâtif çavuş izahat verdi:

— Merhum Vehbi paşa, Hafız Celâle ve babasına körü körüne itimat ediyordu.

Cevdet, Lâtif çavuşun bu sözüne karşı alâkayla:

— Ya öyle mi? diye sormaktan kendisini menedemedi.

— Paşanın nazarında Hafız Celâl, namusun mücessem timsali idi.

— Ya sizin nazarınızda?

— Bu hususta fikrim yok. Çünkü Hafız ile temas ve münasebette bulunmadım.

Lâtif çavuş, sözüne devamla:

— Vehbi paşa Dalaman çifliğine pek seyrek gidiyordu. Hafız Celâli 2 - 3 defadan fazla görmedim. Aklımda kaldığına göre Hafız tıknaz, göbekli, dazlak kafalı, kırmızı yüzlü, gözlerinden şeytanet akan hilekâr herifin biridir.

Rüsuhi, büyük bir inkisar içinde yüzüyordu. Çiflikte yaptıkları araştırmanın neticesiz kalmış olması son ümidlerini de kırmıştı. Cevdet, arkadaşının bu halini görünce, ona karşı duyduğu şefkat ve muhabbet bir kat daha arttı. Arkadaşının omuzuna elile hafif hafif vurarak:

(Arkası var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Anadolu nezaketi

Lokanta vagonunda, mintanı boyonbağsız, sırtı sakolu bir vatandaşın yanında boş yer varmış. Garson bana orasını gösterdi.

Çöktüm.

— «Müsaadenizle... Oturabilir miyim?» diyemem a... — diye düşündüm — Öyle ya: İstanbulda bile, kaç defa hemşerilerime bu nezaketi göstermeğe kalkmıştım. Bunu bir nevi garpvarî züppelik saydıklarını bakışlarından anlamıştım. Kimi, şöyle düşündüğünü ifade ederek yüzüme bakmıştı: «Yerin boş olduğunu görüyorsun! Otursan otur! Böyle hitap etmek suretile ahbaplık mı tesis etmek istiyorsun? Yağma yok»... Kimi de yüksek sesle şöyle deyivermişti: «Sormağa ne hacet?» Ve ben, mahçubiyetle: «Belki bir beklediğiniz vardır da...» İşte böyle mevkilerde kalmacağını bildiğim için, yazılarımda çok defa, bu âdetten «Avrupa âdeti» diye bahsetmiştim. E, tabiî şimdi, vagon - restoran'dayız diye, hangi vilâyetimizin kıyıcığından geldiği belli olmıyan bir vatandaşa bir Parisli, yahut bir Berlinli muamelesi gösteremem!... Sellemetüsselâm çöküş akla en yatkını...

Düşüncem böyleydi.

Fakat masa arkadaşım, yarım dakika kadar sabredip benden ses çıkmadığını görünce — elbette için için: «Ne yabanî adam bu!» hükmünü verdikten sonra, — lâtif bir tebessümle, yüzüme doğru, kısa bir temenna etti:

— Merhaba...

Ne bozulduğumu tahmin edersiniz.

***

Biz İstanbuliular, bu hususta iki cami ortasında kalmış binemaza benziyoruz.

Anadolu ile İstanbul arasında gıda maddeleri mukayesesi

Geçen haftanın içinde bir gün İstanbul şehrinde çok işim vardı. Sağı solu dolaştım. Yemek zamanını kaçırdım. Bari biraz simitle peynir yesem diye düşündüm. Semt semt şuraya, buraya bakındığım halde, bu susamlı ve demokrat leziz gıda, yok, yok... Halbuki, börek ve çörek gibi yasak edilmiş değildir. Fırınlar kendiliklerinden yapmıyorlarmış.

İçime bir hüzün çökmüştü:

« — Acaba, bu iktisadî darlık yılları dünya harbi ile muvazi surette çok sürecek de bir çok gıda maddeleri gibi simiti de uzun müddet göremiyecek miyiz? Öyle ya: Geçen harpte bir çok şeyler tamamile ortadan kalkmış değil miydi?»

Fakat Orta Anadoluda simit dostumuzla karşılaştım. Hem de İstanbul tertibi... (Şimalî Aanadolununki, bambaşka lezzettedir. Susamları seyrek, mayasından mıdır, nedir, lezzeti apayrı...)

Keza, gaib ahbaplardan salep'le de buluştum.

Biliyorum:

— İstanbulda var a... - diyeceksiniz...

Var amma, taklidi imiş galiba... Bu mübareği eskiden çok severdim. Son zamanlarda:

« — İnsanın yaşla ağzının lezzeti değişiyor... Salepten zevk alamıyorum!» diye düşünmekteydim.

Meğer mesele bambaşkaymış. Eskişehir istasyonunda, bir satıcı, yüzlerce fincanı önüne yığmış... Hoş bir manzara... Âdetâ oranın mevzii hususiyeti... Bakır güğümden doldurup doldurup yolculara satıyor.

İşte bu salepte, eski yılların lezzetini buldum.

İstanbulda kaybolan bazı şeyler Anadoluda yaşıyor.

Ömrü uzun olsun, bunlardan biri de ucuzluk ve bolluk.

Temiz başörtülü, güler yüzlü bir köylü kadın, bize, vagon penceresinden bir pişmiş tavuk sattı. Hindi büyüklüğünde, yağlı, lezzetli, tüyleri iyi ayıklanmış ve yedi kişinin karnını doyuracak bir bereketlikte: 50 kuruşa.

Orta Anadolu vilâyet merkezlerimizden birinde, meşhur diye sağlık verilen bir kebapçı dükkânına henüz çatal âdeti girmemiş; içine eti koyup pideyi katlıyor, insanın önüne getiriyorlar amma, buna karşılık, diğer lokantalarda da porsiyonu meze tabağında sunmak hilesi henüz başgöstermemiş. Halbuki Anadolud.. daha çok ekmek yendiği ve yemek katık sayıldığı için eskiden bizi.. porsiyonlar daha büyüktü... Şimdi ise Anadolumunkiler, Koca koca tabaklar içinde, biz İstanbulluları âdetâ sahanla veriliyormuş hayretine düşürüyor. Hile katığı olmadığı için, lezzette de bozukluk yok... Porsiyonu 15 kuruş, 20 kuruş... (Beyoğlunun tanınmış bir lokantasında geçen hafta bir akşam iki kişi 520 kuruşa karın doyurduğumuz aklıma geldi. Sirkecide, en basit öğle yemeği 120...)

Nazar değdirmekten korkuyorum. Anadolulu esnafın da aklına şeytanlıklar getirmeyeyim. Mümkün olsa, matbaaya şu ricada bulunacağım:

Bu yazım gazetenin sade İstanbul tabında çıksın!

(Vâ - Nû)

KÜÇÜK HABERLER

★ Üsküdarda Ali Suphi adında elli yaşında bir adam dün evinde mangal başında ısınırken birdenbire sar'ası tutmuş ve ateş dolu mangalın üzerine düşmüştür. Yüzünden ve vücudünden yanan Ali Suphi Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Kasımpaşada Mustafa ile arkadaşı Emin dün bir alacak meselesinden kavga etmişler, Emin, Mustafayı başından ağır yaralamıştır. Mustafa Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Emin yakalanmıştır.

★ Türk hava kurumu İstanbul şubesinden: Hasköydeki Şirketi Hayriye fabrika ve havuzlar amelesi, hava kurumuna âza olmağa karar vermişler, başta müdürleri olmak üzere bütün amele kuruma karşı aylık teahhüdatta bulunmuşlardır. Şirketi Hayriye işçilerinin bugünkü ahval muvacehesinde ehemmiyeti bir kat daha artan kuruma karşı gösterdikleri alâka şayanı takdirdir.

Mal saklayan bir tacir mahkemeye verilecek

Fiat mürakabe bürosu memurları, dün, Fincancılarda bir mağaza 494 top, 39 çuval 11 balye Japon ve İtalyan menşeeli patiska ve pazen bulmşutur. Mağaza sahibi, dükkânında ecnebi menşeli mal bulunmadığını iddia etmekteydi. 1500 topa yakın kumaş sakladığı ve satıştan imtina ettiği için mal sahibi adliyeye verilecektir.

Mangal kömürü ve kepeğe narh kondu

Fiat mürakabe komisyonu dün mangal kömürüne yeniden narh koymuştur. Narha göre kuru Rumeli kömürü toptan 6,30, perakende 8 kuruşa satılacaktır. Diğer kömürler, bu fiatlerin aşağısında da satılabilecektir.

Toprak Mahsulleri ofisinin sattığı Razmol denilen kepeklere de dün narh konmuştur. Buna nazaran bu cins kepek toptan 7 kuruş 31 santime ofisten mübayaa edilecek buna 25 santim ilâvesile 7 kuruş 56 santime satılacaktır. Perakende fiat 8,5 kuruştur.

Bir motör kısmen yandı

Kuruçeşme önlerinde bulunan kaptan Hüseyinin idaresindeki 23 tonluk Aysel motöründe bulunan pamuklar, egzos borusundan çıkan kıvılcımlardan tutuşarak yangın çıkmıştır. Motör derhal sahile yanaştırılmış, sahil itfaiyesi yetişerek pamuklar ve motör kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Motörün sigortasız ve yangının kaza eseri olduğu anlaşılmıştır.

Lâstik ihtiyacı tesbit edilecek

Ticaret Vekâleti vilâyete gönderdiği bir tamimle şehrimizdeki otomobil ve kamyon lâstiği ihtiyacının tesbitini istemiştir. Vilâyet bu işe emniyet 6 ncı şube müdürlüğünü memur etmiştir. Şehrimizdeki otomobil, otobüs ve kamyon sahipleri polis 6 ncı şube müdürlüğüne müracaat ederek lâstik ihtiyaçlarını bildireceklerdir.

Günlük Borsa

25 Birincikânun 1941

	L. K
% 7,5 933 Türk borcu I, II, III.	23.30
» 5 1938 ikramiyeli	20.25
» 5 1933 ikramiyeli Ergani	21,70
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	21.10
» » 1934 Sivas-Erzurum 2-7	19.80
» 7 1941 Demiryolu istikrazı	19.70
» 2 1932 Hazine bonoları	56.50
» » 1935 Hazine bonoları	16.50
» » 1938 hazine bonoları	27,25
A. Demiryolu tahvili I - II	49,25
A. Demiryolları tahvili III	48.50
A. Demiryolu mümessil senet	45.25
T.C. Merkez bankası	141,—
T. İş bankası nama muharrer	12,35
T. İş bankası (hamile ait)	12,85
T. İş bankası mümessil his.	160,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	28.25
A. Demiryolları şirketi (% 100)	46.25
Eskihisar çimento	10,40
Kredi Fonsiye 1903	110,—
» » 1911	105,50
» » Amorti	60.—
» » Kupon	1,40
Türk altını	28,50
Külçe altın bir gramı	4,07
Osmanlı bankası (banknot)	3.00
Londra üzerine 1 sterlin	5,24
Nevyork üzerine 100 dolar	129,20
Madrid üzerine 100 pezeta	12,9375
Stokholm üzerine 100 kuron	31,0050

VEFAT

Darüşşafaka müessislerinden Sadrı esbak merhum Esat paşa yeğeni ve Hicaz şimendiferi Nazırı merhum müşir Kâzım paşa kızı ve bay İsmail Tokgöz zevcesi:

NAZİRE Hanımefendi

vefat etmiştir. Kerimesi Muallânım vefatındanberi âlâmına bir türlü teselli bulamayıp rahmeti rahmana kavuşan fıkaraperver, hayır ve hasanat sahibi olan merhumenin cenazesi 27 Kânunuevvel 1941 Cumartesi günü saat 11 de Şişlide Büyük Bahçe sokağında Karlo apartımanından kaldırılarak ve öğle namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Feriköyde aile kabristanına defnedilecektir.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Kasımpaşa Kesimoğlu sok. No. 43 Bayan Binnaz Tığlı 20/6/1941 tarihinde Sandığımıza bıraktığı para için verilen 58082 numaralı bonosunu kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmıyacağı ilân olunur.

ZAYİ — Uşak askerlik şubesinden verilen ve Eminönü yabancı askerlik şubesinde mukayyed askerlik tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisnin hükmü yoktur.

Şehremini Mimar Cami Bıçkıcı sokak 34 numarada Veli oğlu Mehmed Uykusuz. 1312 doğumlu

ŞARK Sinemasında

BEL AMİ

Bütün seansları doldurmakta sinema, seyre koşan halkı alamamaktadır.

ŞEHİR TİYATROSU Temsilleri

Tepebaşı Dram kısmında Gece saat 20,30 da

CEZA

İstiklâl caddesi Komedi kısmında Gece saat 20,30 da

OYUN İÇİNDE OYUN

Fatih Gençlik Kulübü Reisliğinden:

27/XII/1941 Cumartesi günü saat 19 dan 23,30 a kadar âzalarımıza verilmesi mukarrer bulunan Tokatlıyan salonlarındaki çaylı toplantımızın tehir edilmiş bulunduğunu sayın âza arkadaşlarıma bildiririm.

ASKERLİK İŞLERİ

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

Aşağıda sınıfı, rütbesi yazılı yedek subayın acele şubeye müracaatı ilân olunur:

Yd. Tbb. Yzb. Mustafa oğlu Ali Sami 36174.

ÖLÜM

Tıp Talebe Yurdu doktorlarından Bursalı Feraizci zade Mehmed Şakir efendinin oğlu Emekli yarbay:

DOKTOR REFET GÜNDOĞDU

vefat etmiştir. Cenazesi 27/12/941 Cumartesi günü Haseki hastanesinden kaldırılarak Valde Camiinde namazı kılındıktan sonra Şehitliğe defnedilecektir.

Sayın Halkımızın Bayram günlerini neş'e ve eğlence ile geçirmesini temin etmek isteyen

MELEK SİNEMASINDA

Önümüzdeki PAZAR günü Akşamından itibaren Bütün Bayram Haftası

Sinemacılık dünyasının eşi ve benzeri asla görülmemiş bir mükemmeliyette olan harikalar harikası... Şaheserler şaheseri baştan nihayete kadar enfes bir müzik... Kahkaha tufanı bir mevzu... Zevkine doyulmıyacak dereceden ihtişamlı ve zengin sahnelerle:

LA KONGA

Baş Rollerde:

MİKEY RONNEY

Judy Garlan - Paul Whiteman ve meşhur PAUL WHITEMAN caz orkestrası

DİKKAT: Pazar gecesi ve müteakib geceler için numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır.

Pazar günü akşamına kadar VATERLO KÖPRÜSÜ İngilizce nüshası

Bu akşam SES sinemasında

İbrahim Özgür ve Ateş Böcekleri

Şehrimizin en meşhur Caz San'atkârlarının iştirakile KONSER

Konsere ilâve olarak

Bahar Koncası

CAMİLLA - HORN ve WİLLY FRİSH

gibi çok güzel iki insanın en güzel filmleri

DİKKAT: Halkın sevdiği Tangolar, Sinemamıza mektupla bildirildiği takdirde müteakip haftaki Programda

İBRAHİM ÖZGÜR tarafından okunacaktır.

Konser başladıktan sonra gişeler kapalıdır. Yerlerin evvelden ayrılması tavsiye olunur.

Yalnız bu gece için kartlar muteber değildir. Tel: 49369

Bayram günlerinde mevsimin en iyi filmlerini gösteren

SÜMER ve TAKSİM sinemalarında

29 Birincikânun pazartesi matinelerden itibaren Şark Filimciliğinin harikası - Türkiye Dublaj filmlerinin en mükemmeli - Şarkın ses kralı ve kıymetlisan'atkârı

ABDÜLVEHAB'ın en son çevirdiği

MESUT GÜNLER

Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı muazzam film.

Bu filmde ABDÜLVEHAB Şarkın yeni ses Kraliçeliğini kazanan

ESMEHAN

ile beraber Leylâ ile Mecnundan güzel parçalar okuyacağı gibi ayrıca ABDÜLVEHAB dahi bu filme mahsus bestelenen 6 şarkı söyliyecektir.

Şimdiye kadar gördüğünüz Türkçe Filmlerin şaheseri

Gözlede en büyük zevkleri... Gönüllerde en derin aşkları kulaklarda en tatlı nağmeleri yaşatan

Dorothy Lamour - Preston Fuster'in

yarattığı renkler şaheseri

TAYFUN

filmini

Bu pazar akşamı LÂLE'de

alkışlamağa hazırlanınız

DİKKAT: Numaralı yerler satılmağa başlanmıştır. Telefon: 43595

Yılbaşı ve Bayram şerefine Türkçe sözlü, şarkılı hârikalar filmi.

Mihracenin kızı

Hind saraylarının ihtişamı - Harikulâde Dekorlar-İnsanı hayret içinde bırakan dehşetli vak'alar - Kahkahalarla güldüren sahneler-Nefis Rakslar - 30 kişilik saz heyetile yeni ve nefis şarkıları

SUZAN - GÜZİN - SEMİHA - NUMAN

Besteler: ÜSTAD KANUNİ AHMED

13 kısımlık büyük film birden gösterilecektir.

ELHAMRA sineması

Önümüzdeki cumartesi 11 matinesinden itibaren

Bayramda göreceğiniz şaheser

Şark saraylarının gözleri kamaştıran İHTİŞAMI... ZEVK... SEFAHAT... KISKANÇLIK ve İHTİRASLARI...

Yüzlerce rakkase ve muganniyenin iştirak ettiği... Bayram âlemleri ve tarihin en kanlı ve en ihtiraslı Aşk macerası...

HARUNURREŞİD'in GÖZDESİ

TÜRKÇE SÖZLÜ nüshası üstat SADETTİN KAYNAK'ın Şaheseri... Yeni ve nefis 8 şarkı ile Türkiye Ses Kraliçesi

Müzeyyen Senar

İPEK SİNEMASINDA

Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı NÜSHASI

Mısır Ses Kraliçesi Meşhur Şark Yıldızı

ÜMMÜ GÜLSÜM

SARAY SİNEMASINDA

Bayramın birinci Pazartesi günü matinelerden itibaren

İzmir ELHAMRA Sineması

Bay Amcaya göre...

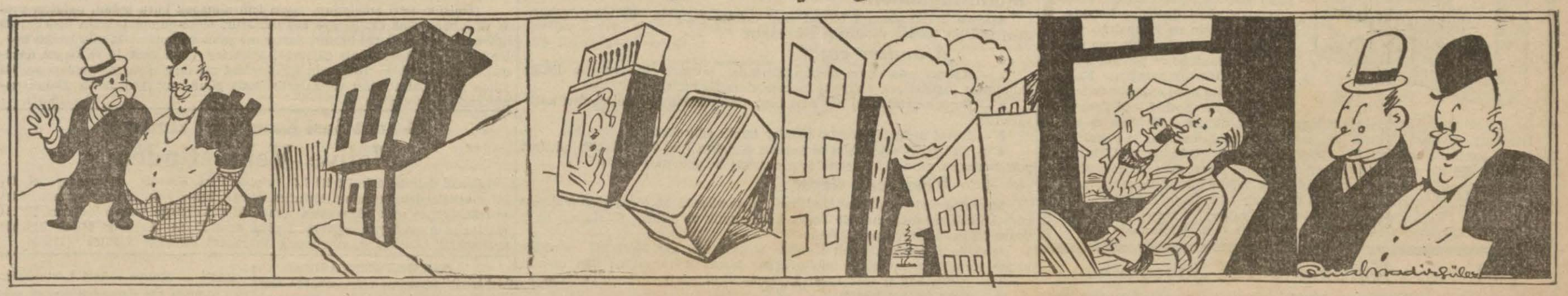

— Hiç sıkılmadan kırk beş lira kira istedi bay Amca...

... Bari ev de eve benzesel...

... Ben diyeyim kibrit kutusu, sen de konserve kutusu!...

... Şöyle bir manzarası olur, deniz, derya, çayır, çemen görür de...

... Eh, bir keyif uğruna bu kadar para verilir, amma ne gezer...

B. A. — Öyle amma bunun da karşısında bir meyvacı, bir de kunduracı dükkânı var!...

İNHİSARLAR İDARESİ

BAYRAM ve YILBAŞI HEDİYESİ OLARAK

VİŞNE
ÇİLEK
PORTAKAL
MANDALİNA
TURUNÇ
BEYENDİK
NANE
MUZ
ALTIN

LİKÖRLERİNİ, KANYAKLARINI

ve SİPAHİ
SAMSUN
ÇEŞİT
BOGAZİÇİ
YENİCE
SERKLDORYAN
BAFRAMADEN
GELİNCİK

SİGARALARINI

TAVSİYE EDER

BAYRAM ve YILBAŞI HEDİYESİ için

ARLON

SAATLERİNİ TERCİH EDİNİZ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (750- lira olan 3000 adet pirinç gömme kapı kilidi ayrası (6/1/1942) salı günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (56) lira (25) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (11147)

★

İşletmemiz ihtiyacı için açık eksiltme ile 200 bin adet kerpiç tuğla satın alınacaktır.

Beher bin tuğlanın muhammen bedeli Haydarpaşada teslim 28 liradır. Eksiltme 27/12/941 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Haydarpaşada Birinci işletme komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kanuni ilk teminatlarile muayyen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ve şartname ile fazla izahat almak için de işletemeye müracaatları lâzımdır. (10950)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyete göre 50-120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleri ile Hava Müsteşarlığına müracaatları (9310) (11054)

GÜZEL KADIN

Memleketimizde henüz bir eşi daha çıkmamış bütün kadınlara lâzım, mükemmel bir güzellik ve zerafet ansiklopedisi

240 sahife - 200 resim - 300 güzellik formülü.

Kitabın belli başlı yazılarından bazıları:

Güzellik ve Makiyaj: Oval, yuvarlak, uzun ve köşeli yüzlere göre makiyaj ve tuvalet şekilleri - Siyah, sarı, kızıl ve kumral saçlara göre tuvalet şekilleri, pudra, krem, ruj ve saire renkleri - Güzel bir cild nasıl elde edilir? - Makiyaj ve tuvalet levazımının iyi olup olmadığını nasıl anlarsınız? - En iyi makiyaj nasıl yapılır? - Güzel gözler, güzel kirpikler, güzel burun, güzel dudaklar, güzel dişler ve kulaklar elde etmek için ne yapmalı? - Saç bakımı, yıkanması, saç boyama metodları - Manikür ve pedikür nasıl yapılır? - Güzellik hataları: Kuru cild yağlı cild nasıl anlaşılır ve bunlara karşı ne yapılır? - Sivilcelere, siyah noktalara, beyaz kabarcıklara karşı tedbirler - Siyillere ve kıllara karşı devalar - Kırışık ve çizgiler için basit masajlar ve kremler - Hangi parfümü kullanmalı? - Nasıl giyinmeli? - Güzellik ve Makiyaj: İlgili 50 değişik mes'eleye dair en selâhiyetli mütehassıs ve doktorlardan toplanmış 300 e yakın basit ve kolay yapılır formül ve çare...

Dört renkli bir kapak içinde dört renkli bir tablo ile mükemmel cildli.

Bütün kitapçı ve gazetecilerde yalnız 125 kuruş.

Çıkaran: Türkiye Yayınevi Ankara Cad. 36 İstanbul

Türk Hava Kurumu Develi Şubesinden:

Bu sene kurban bayramında Develi şubemizce toplanacak kurban derileri 26/B. Kânun/941 tarihine rastlayan cuma günü açık arttırmaya konularak ve peşin para ile satılacağından isteklilerin pey sürmek ve şartnamesini görmek üzere Develi şubesine müracaatları ilân olunur. «11341»

G.E.C.

En meşhur

İNGİLİZ

radyoları

YENİ GELMİŞTİR

Galata Voyvoda Cad.
Bereket Han No. 9

Mobilyeli veya mobilyesiz oda arıyanlara

Lâlelide aile yanında kadın olmak şartiyle iki bayana yer verilir. Akşam'da «B.Y» rümuzuna mektupla müracaat.

Bulana mükâfat

İçinde 35 lira ile bazı evrakalrımı ve birkaç fotograf resmini havi cüzdanımı Beyoğlu postahanesinde zayi ettim. Bulanın para ile cüzdanı kendisine bırakarak evrak ile fotografları aşağıdaki adrese getirmelerini ve yahut posta ile göndermelerini insaniyet namına rica ederim.

Beyoğlu Postacılar sokak No. 31
Stefano Silâkis

Dr. İHSAN SAMİ

TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Devamlı bir Hatıra Temin Etmek İstiyorsanız

BAYRAM ve YILBAŞI için

KİTAP Hediye ediniz.. Kitap, kültürlü bir insanın verebileceği hediyelerin başında gelir. Yalnız iyi intihap edilmiş olması lâzımdır.

Size güzel birkaç kitap hatırlatıyoruz:

Yunan Klâsikleri :			
Aias	Saphokles	50	Kr.
Antigone	»	35	»
Elektra	»	40	»
Kral Oidipus	»	40	»
Oidipus Kolonos'ta	»	50	»
Philoktetes	»	40	»
Trakhis kadınları	»	35	»
Lâtince Klâsikler :			
Deliliğe Methiye	Erasmus	50	»
Fransız Klâsikleri :			
Adamcıl	Molière	60	»
Kadınlar Mektebi	»	60	»
Kırmızı ve Siyah	Stendhal (cilt 1)	100	»
Vadideki Zambak	Balzac	135	»
Alman Klâsikleri :			
Faust	Goethe	90	»
Ademoğlu	E. Ludwing	120	»
Altınordu Devletine ait Metinler	İ. Hakkı İzmirli	250	»
Anormal Çocuklar	A. Binet	80	»
Arşiv Klavuzu I - II		150	»
Büyük Ekonomistler	P. Gemâhling	250	»
Celâlettin Harezemşah	N. Asım	50	»
Cengizhan	H. Lamb	80	»
Cenubu garbi Anadoluda Türk mimarisi	Riefsthal	350	»
Çocuk Pathologie'sinde Terbiye Hataları	Dr. Friedjung	80	»
Çocuklarda Biyolojik Bilgiler	Dr. J. Brock	160	»

Ekonomik Tarih	L. Andrê	85	Kr.
Felsefe Tarihi	Weber	200	»
Hukuk Felsefesi Dersleri	G. Del Vecchilo	200	»
İdarenin Kazai Mürakabesi	R. Bonnard	170	»
İslâm Ansiklopedisi I-VI	her cüz	100	»
Keşf - El - Zunun		1000	»
Kürevi Astronomi	W. M. Smart	200	»
Muasır Fransız Psikolojisi	Dwelshauwers	120	»
Muhammedin Hayatı	Dermenghelim	130	»
Nopoleon	E. Ludwig	220	»
Pastörün Hayatı	Dr. R. V. Radot	140	»
Sosyalizm ve Sosyal mücadelelerin Umumi Tarihi	Zühtü Uray	400	»
Tiyatro Tarihi	B. Tuncel	220	»
Yavrularımız için bir kaç eser :			
Annemin yeni masalları	Maud Lindsey	20	»
Arı Maya	V. Bonsels	125	»
Aşar Soyguncuları	M. Aşır	20	»
Baybiçe	Şaziye Berin	35	»
Bir yuvanın şarkısı	N. Sami	70	»
Burla	İffet Halim	25	»
Destan	Galip Naşit	30	»
Gâvur İmam	Burhan Cahit	30	»
Kaptan Magonun sergüzeştleri	L. Cahun	80	»
Kızıl Çağlıyan	Nihat Sami	45	»
Küçük Erkekler	Louisa Alcott	110	»
Nesrinin Üç Elbisesi	Halit Fahri	5	»
Tarih Utandı	Ali Zühtü	15	»
Vergi Hırsızı	Reşat Nuri	20	»
Yaman	Vasfi Mahir	45	»

Bu Kitaplar Maarif Vekilliği Yayınevlerinde ve diğer kitapçılarda bulunur

(11295)

Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

Aşağıda evsafı yazılı 7 birinci sınıf döküm kalıpçısı ve boru tesisatı işleri için bir borucu ustabaşısı alınacaktır.

Aranılan evsaf

1 — Kalıpçı ustalarının döküm işlerinde çalışmış olmaları ve döküm kalıplarını yapabilecek ehliyette bulunmaları lâzımdır.

2 — Borucu ustabaşısı, her nevi boru tesisatından ve projesinden anlayacaktır.

3 — Sanat mektebi mezunu olanlar tercih edilecektir.

4 — Taliplerin askerliklerini yapmış olmaları ve 941 askerlik ihtiyat yoklamalarını nüfus kâğıtlarını kaydettirmiş bulunmaları şarttır.

Verilecek ücret

Müessesemizde yapılacak imtihan ve tecrübede gösterecekleri ehliyete göre borucu ustabaşısına 140 liraya kadar aylık ve kalıpçı ustalarına da 5 liraya kadar yevmiye verilecektir.

İsteklilerin aşağıda yazılı vesaikle birlikte en geç 30/12/941 tarihine kadar Karabükte müessese müdürlüğüne bizzat müracaatları ilân olunur.

1 — Nüfus kâğıdı (941 askerlik yoklamasını havi)
2 — Polis iyi hal kâğıdı
3 — Tahsil vesikası
4 — Hizmet vesikası
5 — Bir boy sekiz vesikalık fotoğraf. (11145)

İstanbul Belediyesi ilânları

Temizlik işleri amelesinin taşesi için alınacak kuru soğan, patates, prasa ve lahana açık eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 1720 lira ve ilk teminatı 120 liradır. Şartname zabıt ve muamelât mürürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 29/12/941 Pazartesi günü saat 14 te Daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına ait Ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi encümende bulunmaları. (10991)

24 adet Şasi Kamyonet alınacak

Maliye Vekâletinden:

Resmi daireler için 0,5 ilâ 1,5 tonluk Fort, Şevrole, Enternasyonel, Opel markalardan herhangi birinden olmak üzere yirmi dört adet müceddet şasi kamyonet pazarlıkla satın alınacaktır. Vermeğe talip olanların 27/12/941 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de Levazım Müdürlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. (9512) (11259)

OSMANLI BANKASI

Kurban Bayramı münasebetile Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu şubeleri 29, 30 ve 31 likkânun 1941 ile 1 ikincikânun 1942 günleri kapalı bulunacaktır.

ZAYİ — Konya askeri hastanesinden aldığım 566 numaralı raporu zayi ettim. Hükmü yoktur.

İsmail oğlu Mehmed 313